

Quan passa una ona gravitatòria, els petits cons de llum oscil·len tots alhora, com espigues quan bufa el vent. L'estructura dels cons podria ser tal que, avançant sempre cap al futur, es torni al mateix punt de l'espai temps (...) Per tant, per a sortir d'un forat negre caldria moure's cap al present. En lloc de fer-ho cap al futur.

L'ordre del temps
CARLO ROVELLI

Són les cinc de la matinada i per la finestra oberta no es veu cap moviment. Cap persona. Cap vehicle. Cap estel, tot i que és una nit d'estiu clara i sense núvols. El cel negre vessa com petroli i es barreja amb el quitrà de l'asfalt quan el Nil s'asseu a l'escriptori i treu una llibreta. Encara va en pijama i porta els cabells llargs i castanys aixafats per darrere. Tot i que ha complert vint anys només té un lleuger borbissol a sobre el llavi i uns quants pèls a la barbata. Mira per la finestra i una foscor enganxosa engoleix la llum de la lluna plena, que projecta una resplendor tan dèbil que sembla que s'hagi allunyat de la terra. Desorientat, aparta la mirada. Torna a mirar de reüll amb les parpelles entretancades i amb la respiració accelerada. Els ulls se li enfosqueixen fins a tornar-se blau marí i, torbat, els tanca. Continua

estrenyent les parpelles i es concentra a respirar fins que es tranquil·litza. Quan les obre, evita mirar cap a fora i engega l'ordinador.

No funciona i a les palpentes busca una lot al ca-laix. Un fil de llum li embolcalla la cara i aconseguix que les pupil·les tornin a ser dues rodones blaves. Amb cura, col·loca els llapis i els carbonets en ordre, fins que en té nou. Blau. Agafa un llapis i les formes nacrades de la Pedrera suren davant d'ell com si fossin un esperit. En trànsit, comença a dibuixar.

El dia abans va fer una excursió amb l'acadèmia de dibuix i es va quedar absort contemplant l'edifici. Va resseguir amb la mirada les corbes, les xemeneies, les formes d'espiral del sostre. Va devorar els detalls de les finestres, les baranes de ferro, les portes de forja. Cada part era en si una obra d'art, un món sencer que s'unia per a construir-ne un de més complex.

A la vorera, tots els fanals estan apagats i un taxi BMW negre i groc s'atura de sobte. Una foscor antiga i oliosa s'escampa pel carrer i s'estén entre els edificis. El motor tus i llums parpellegen fins que el cotxe deixa de funcionar. El conductor baixa del vehicle a poc a poc. Deixa la porta oberta i la llumeta verda del sostre titil·la i desapareix. L'home treu el mòbil de la butxaca i comença a tocar tots els botons, sacseja l'aparell que s'ha convertit en un objecte inanimat. La seva mirada va de la pantalla negra al mur negre. Al cap d'uns segons, al seu costat s'atura una furgoneta. En un lateral porta retolat "Peixateria Mònica" i una gamba vermella que somriu fent equilibri sobre la cua. Una dona vestida de blanc i amb botes d'aigua fins als genolls baixa i es col·loca al costat del taxista. Els fars s'apaguen i els dos es

miren un instant, com si dubtessin si somnien, i tornen a mirar amunt. L'home allarga la mà i li mostra el mòbil. “No em funciona”, diu, i ella torna a la furgoneta a buscar el seu telèfon. Mira l'aparell, prem botons, es gira cap a l'home i nega amb el cap.

El Nil continua assegut al seu escriptori, aliè al desconcert dels dos treballadors nocturns. Tot i que encara és nit tancada, dos vehicles més s'han aturat una mica més lluny. A l'edifici del davant una parella en pijama surt al balcó i ell assenyala la foscor mentre ella es tapa la boca amb la mà. Només la lluna plena permet veure-hi una mica i el Nil es concentra en el seu dibuix, que sembla sorgir de la llanterna.

Per aïllar-se, abaixa la persiana i tanca el vidre. Encara que té calor. Encara que sap que passa alguna cosa greu.

A fora, més gent surt als balcons o baixa al carrer, però ell actua igual que aquell dia que va haver-hi un accident amb ferits. Era dissabte i el soroll de cotxes que topen va retronar com un tro i molts veïns van sortir a les finestres. Al cap d'uns minuts es van començar a sentir les sirenes de les ambulàncies, dels bombers i dels cotxes de policia. Eren les set del matí i la majoria de curiosos semblaven somnolents i anaven en pijama per sota l'abric. Alguns aixecaven els mòbils com si fossin periodistes àvids per captar alguna imatge. Però ell no va mirar i va continuar dibuixant. Va ignorar els cossos ensangonats, els llums de color taronja que giraven embogits i es reflectien com un mòbil giratori a les parets de la seva habitació, la fúria de les sirenes que l'ensorrien, la curiositat morbosa dels veïns que l'avergonyia.

Ara fa el mateix, s'aïlla i es concentra a dibuixar. Al cap d'una hora, la Pedrera és al paper amb un detall minuciós i, a fora el carrer és ple de gent. Tot just comença a clarejar i les finestres dels edificis semblen ulls tancats. Pels carrers no es veu cap llum encès, cap cotxe circulant. A l'habitació de la mare, sona l'alarma del despertador i el Nil para l'orella. Pausa. És un despertador antic, amb un martellet que pica entre dues campanes i que la seva mare té des que era petita. Torna a sonar. Pausa. Quan sona per tercer cop, la mare l'atura i va al bany. El Nil escolta el soroll del pipí, la cadena i les passes que s'acosten pel passadís. Tres cops a la porta. Groc.

La Neus entra a l'habitació i comença a obrir la persiana. Porta una samarreta de tirants i unes calces grosses tipus bòxer. Els cabells curts i prims, que fa setmanes que els convé un tint, estan crespats.

—Bon dia, amor. Anem a esm..?

S'atura en sec i no acaba la frase. Obre la boca i les ulleres inflades i fosques s'estiren i, per un moment, les galtes semblen menys caigudes. Acosta el cap a poc a poc a la finestra i instintivament evita tocar el seu fill. El Nil, molest, s'aixeca bruscament i va cap al llit. “No miris”, remuga contrariat.

Però no l'escolta. Repenja la cara al vidre amb la boca molt oberta, com si la mandíbula se li hagués desencaixat. La tanca amb un espetec i s'empassa la saliva, les paraules, un crit. Sap que no pot mostrar-se espantada, que el millor que pot fer és mantenir la calma.

Així que es gira i, amb aplom fingit, li diu:

—Ara mateix anem a esmorzar, fill.

Tot i el seu esforç la veu és massa aguda. Surt quasi corrents de l'habitació i el Nil veu alarmat que no va

cap a la cuina. Va al menjador i agafa el comandament que va quedar al sofà i intenta engegar el televisor. La mà li tremola tant que no aconsegueix picar el botó de cap canal. Però és igual, no funciona.

Descalça, va cap a l'entrada, on deixa el mòbil a les nits. Ha començat a suar i els peus fan un sorollet aquós quan s'enganxen al parquet. Agafa el telèfon i prova d'engegar-lo, però sembla que s'ha quedat sense bateria. Intenta encendre els llums del rebedor i veu que tampoc funcionen. Torna al menjador i mira per la balconera amb les mans a la cara, com si les necessités per a amagar-se. O mantenir a lloc la mandíbula. Va en calces i, tot i que el carrer és ple de gent, no li importa. El Nil, a taula, comença a moure's rítmicament. El grinyol de la cadira la fa girar. Nota com tot el cos del noi irradia nerviosisme. Té els dos braços al voltant de l'abdomen i s'adona que, si continua saltant-se el ritual matinal, pot esclatar en l'espai d'una albada.

I si això passa, es tornarà incontrolable, brutal.

Espantada i trista li diu:

—Ara vinc, amor. Comença a preparar els krispies.

El Nil allarga el braç per a agafar el bol blau i la capsa dels cereals i n'omple tres quartes parts, fins a la línia que té marcada. Després agafa el mesurador de líquids i treu la llet de la nevera. Mesura cinc-cents cinquanta mil·lilitres i ho barreja tot concentrat. Comença a menjar més tranquil, però contrariat perquè la mare no l'acompanya.

La dona el mira i s'eixuga els ulls plorosos amb la samarreta. Intueix que el seu fill ha vist el mateix que ella i s'aferra a la seva rutina encara amb més força. Fa molts anys que segueixen el mateix ritual sense pen-

sar-hi, però avui no pot. Avui voldria saltar-se la rutina i compartir amb ell el que està passant. Li agradaria no sentir-se tan sola, tan espantada.

Mira altre cop pel vidre i aparta el pensament. Al carrer una multitud observa el fenomen i per les finestres obertes entra el soroll de les veus, algunes sufocades, algunes histèriques. Ha de mantenir la calma i tanca els vidres.

Té un problema més greu, més urgent.

Avui és dimecres i el Nil no pot anar a l'acadèmia de dibuix ni ella pot anar a treballar. Ha de pensar com s'ho farà perquè accepti un canvi tan inesperat.

El Nil no li ho posa fàcil, continua mastegant en silenci i amb el cap cot. L'entrecella partida per una aruga de disgust. Potser també ha vist la foscor que penja entre els edificis? No ho sap, el seu cervell sempre ha funcionat diferent. Els números, les emocions, la manera de raonar, tot segueix una ruta, una codificació distinta.

D'això, ell no n'és conscient fins que arriba a primària. Fins que el comencen a rebutjar i comprèn que no encaixa.

Als sis anys, quan el Nil comença P5, s'adona que els altres nens es mouen més de pressa, tenen més equilibri, parlen i gesticulen contínuament i reaccionen d'una altra manera als estímuls, als jocs. Li costa entendre'ls, jugar amb ells, controlar les seves emocions. Ell és sensible, irritable, té comportaments obsessius i llargues estones d'aïllament en què està absent. Reacciona exageradament davant la por, l'estrès, la vergonya. No ho pot controlar.

Ell s'adona de totes aquestes diferències, però només té sis anys i no sap expressar el seu malestar, la solitud que li comporta ser diferent.

Abans de l'escola, només hi eren ell i la mare. Amb ella tot és fàcil, conegut. La mare l'accepta com és i això no li ha donat cap pista de com són els altres éssers humans. Ella mai el jutja ni l'obliga a fer coses que no vol. Ella sap que li agraden les rutines i aconseguix que els dies siguin iguals, previsibles. Sap que no li agrada que el toquin i es posa la mà al cor per a dir-li que l'estima. I ell l'estima molt, tot i que s'adona que no ho fa de la mateixa manera que els altres nens. No surt corrents quan el ve a buscar. No l'abraça. No li explica el que ha fet a classe. Pot estar callat hores o obsessionar-se amb un tema i no parar de parlar. Ella respecta els seus silencis i l'escolta amb interès quan li recita els diàlegs paraula per paraula de Harry Potter, o li parla incansablement de les formigues.

La relació amb la mare li fa creure que quan comenci l'escola els companys l'acceptaran. Però no. No és cert. A l'escola el discriminen, el jutgen, es riuen d'ell. No té cap amic. A l'escola l'obliguen a fer coses que no vol i, quan es bloqueja, els altres nens el miren sorneguers o fan comentaris cruels. Un dia algú li demana que reciti *Harry Potter i la pedra filosofal*, i ell se sent feliç. L'endemà li demanen que reciti un altre dels llibres, i ell ho fa, content que li ho demanin. Ho fa tot i quan veu que riuen, se sent content. No comprèn que es riuen d'ell. Quan per fi ho entén, quan s'adona que les rialles són les mateixes que sent a l'esquena a la classe, o al gimnàs quan cau, o al menjador quan separa el menjar i l'ordena com hauria de ser, es tanca dins el seu silenci.

Comprèn, sense arribar a saber-ne el motiu, que són per a burlar-se d'ell i se sent humiliat. I a partir d'aquí la frustració i la vergonya el fan cridar o pegar a qui es riu d'ell. Quan sent una rialla dissimulada es nega a obeir els mestres i és a ell a qui acaben castigant.

A casa, amb la mare, no passa res si no la mira als ulls, si no comprèn les bromes, si diu el que pensa. La mare no s'enfada perquè digui la veritat.

La mare no se'n riu mai, d'ell.

A l'escola, no pot explicar que veu el món de manera diferent, perquè ni ell ho comprèn. Que pot sentir que hi ha paraules que li agraden, que d'alguna manera sonen com ho han de fer. Com si algú, quan les va inventar, hagués triat les lletres igual que compondria música. Que els números tenen colors i formes diferents. Que alguns són amables i bonics, com el nou, que és blau, o el tres, que és groc. I altres són hostils, lletjos, com el vuit, que és negre, o el zero, que és petit i malgirbat. Que per a ell, els números no són com els que veu a l'escola i que per això li costa fer els deures i aprendre.

Tampoc sap per què, quan veu un paisatge, un edifici o una escena que li agrada, les seves neurones envien milions de missatges als dits i la mà dibuixa sola. Es mou pel paper i reproduïx fidelment la imatge que té gravada al cervell. Una imatge que pot recordar igual que si tingués al davant un holograma: pot girar-la i veure'n les línies, les ombres, cada detall.

La mare el comprèn i, per això mateix, avui no sap què faran, on anar. Sap que no pot dir-li que surtin a esbrinar què passa i tampoc pot deixar-lo sol. No sap com reaccionarà, com percepció el forat negre que hi ha

al mig del carrer. Així que decideix que es quedaran a casa i repetiran el mateix que farien el cap de setmana.

Ho farà perquè és conscient que, sigui el que sigui que està passant, per a ells dos serà molt més difícil.

La geometria dels batecs va ser guardonada amb el XIX Premi de Narrativa de Ciència-ficció Manuel de Pedrolo, Ciutat de Mataró, 2023, Patronat Municipal de Cultura. El jurat era constituït per Miquel Barceló (president), Jordi Dòria, Mariona Sabaté i Xesca Oliver, amb Sílvia Sebastian Salvatierra com a secretària.

© del text: Sònia Guillén Colomer, 2024

© d'aquesta edició: Pagès Editors, S.L, 2024

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

www.pageseditors.cat

editorial@pageseditors.cat

Primera edició: juliol de 2024

ISBN: 978-84-1303-562-8

DL: L 483-2024

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L

www.bobala.cat

↵ imprès a **lleida** ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.